

Initiatiefvoorstel Burgeragendering

Vaststellen van de Verordening op het burgerinitiatief en de burgeragendering gemeente Nijmegen 2019

In april 2019 heeft de gemeenteraad een initiatiefvoorstel aangenomen om inwonersparticipatie te bevorderen. D66, GroenLinks, SP, Voor Nijmegen.Nu en Gewoon Nijmegen willen de politieke besluitvorming op meer manieren toegankelijk maken voor Nijmegenaren en pleiten daarom voor het vaststellen van de *Verordening op het burgerinitiatief en de burgeragendering gemeente Nijmegen 2019*. Met dit voorstel wordt 'burgeragendering' mogelijk: inwoners vanaf 14 jaar kunnen een onderwerp agenderen dat ze belangrijk vinden.

Vergroten van burgerparticipatie

Veel burgers voelen zich onvoldoende gehoord en vertegenwoordigd door de politiek. Maar liefst de helft van de Nederlanders denkt geen enkele invloed te hebben op de politiek en de helft van de Nederlanders vindt dat politici niets begrijpen van wat er in de samenleving speelt.¹ Dit is een groot probleem. Om deze kloof tussen burger en overheid te overbruggen, is meer burgerparticipatie nodig. Dit kan door de drempels te verlagen waarmee burgers zich met de politiek kunnen bemoeien. Het is belangrijk om burgers te laten meedenken, adviseren en echte invloed te geven op de politieke agenda.² Met laagdrempelige politieke participatie verkleinen we de kloof tussen burgers en overheid. De laagdrempeligheid maakt burgeragendering als politiek middel ook voor burgers met afstand tot de politiek hanteerbaar.

Relatie met burgerinitiatief

Burgeragendering is een aanvulling op een reeds bestaand instrument van burgers om invloed uit te kunnen oefenen. De gemeente Nijmegen kent al de Verordening Burgerinitiatief 2019. Deze verordening regelt de mogelijkheid voor inwoners van de gemeente Nijmegen om een door de raad te nemen besluit, voorzien van een motivering, op de agenda te zetten en hierover te besluiten. In tegenstelling tot het burgerinitiatief hoeft bij burgeragendering geen compleet schriftelijk en gemotiveerd verzoek voorgelegd te worden, maar volstaat het om een onderwerp aan te dragen. Het is vervolgens de taak van de raad om een inhoudelijk debat over dit onderwerp te voeren. Burgeragendering maakt het mogelijk voor Nijmegenaren om op een toegankelijke en een laagdrempelige manier een onderwerp op de politieke agenda te zetten. Dit geeft inwoners van Nijmegen de mogelijkheid om sturend in plaats van volgend te zijn op de politieke agenda. Door het mogelijk maken van burgeragendering krijgen Nijmegenaren de mogelijkheid directe invloed uit te oefenen op de agenda van de gemeenteraad.

Het verzoek tot burgeragendering wordt bij de voorzitter van het Presidium ingediend. De raad roept het College van B&W na te gaan of het mogelijk is voor inwoners om het verzoek (inclusief handtekeningen) digitaal aan te bieden, op een voor inwoners laagdrempelige manier. Het Presidium beoordeelt of het verzoek voldoet aan de gestelde eisen. Het Presidium beslist vervolgens of het verzoek tot burgeragendering in een gespreksronde tijdens een Politieke Avond wordt geagendeerd. Daarbij weegt het Presidium ook mee of een onderwerp nog onlangs in de raad besproken is. Als dat het geval is en er zijn geen nieuwe feiten of argumenten, dan kan het Presidium besluiten (voorlopig) van agendering af te zien. Daarnaast betreft het Presidium bij zijn afweging of het onderwerp tegelijkertijd op een andere plek wordt besproken, bijvoorbeeld bij een participatieproces dat nog loopt.

Indien agendering akkoord is, wordt de indiener uitgenodigd voor de Politieke Avond. Een woordvoerder namens de indieners krijgt tijdens de gespreksronde de gelegenheid om de burgeragendering mondeling toe te lichten.

¹ I&O Research, 'Jongeren en democratie' (<https://ioresearch.nl/Portals/0/Rapport%20VN.pdf>), 2017

² Trouw, 'Wil je de kloof tussen politiek en burger dichten? Kijk naar Ierland.' (<https://www.trouw.nl/nieuws/wil-je-de-kloof-tussen-politiek-en-burgers-dichten-kijk-naar-ierland~b2751ada/>), 7 maart 2017

Vervolgens wordt het onderwerp inhoudelijk besproken in een gespreksronde op een Politieke Avond. Aan het eind van de behandeling in de gespreksronde kunnen raadsleden aangeven of zij op grond van de behandeling verdere acties willen ondernemen.

Voorkomen van druk op de raadsagenda

Het voorstel is om het minimumaantal handtekeningen voor een burgeragendering vast te stellen op 150. Het indienen van een burgerinitiatief moet worden ondersteund met ten minste 100 handtekeningen. In tegenstelling tot het burgerinitiatief hoeft bij de burgeragendering geen compleet voorstel met oplossing ingediend te worden, maar volstaat het om een onderwerp aan te dragen. Om die reden is het reëel om het aantal handtekeningen voor burgeragendering hoger te stellen dan het aantal handtekening dat nodig is voor het indienen van een burgerinitiatief. Met 150 handtekeningen blijft burgeragendering een laagdrempelig instrument. Een vereiste is dat de indiener van de burgeragendering woonachtig is in de gemeente Nijmegen en/of een bedrijf of organisatie gevestigd heeft in de gemeente Nijmegen.

Om een eventuele druk op de raadsagenda te voorkomen besluit het kan burgeragendering niet worden ingediend over de volgende aangelegenheden:

- a. aangelegenheden die niet onder de competentie van de raad vallen;
- b. uitvoering van besluiten van hogere bestuursorganen waaromtrent de raad geen beleidsvrijheid heeft;
- c. gemeentelijke procedures;
- d. gemeentelijke organisatie;
- e. vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting;
- f. gemeentelijke belastingen en tarieven;
- g. besluiten over rechtspositionele regelingen;
- h. benoeming en ontslag van personen en functioneren van personen;
- i. voorstellen of beleidsvoorbereiding door het college;
- j. handelingen en gedragingen van de burgemeester, de wethouders of ambtenaren waartegen een klacht kan worden ingediend op grond van de Algemene wet bestuursrecht;
- k. aangelegenheden waartegen een bezwaar- of beroepsprocedure openstaat of heeft opengestaan;
- l. aangelegenheden waarbij naar het oordeel van de raad het belang van een burgerinitiatief of burgeragendering niet opweegt tegen de verantwoordelijkheid van de gemeente voor kwetsbare groepen en hun plaats in de samenleving;
- m. Individuele kwesties.

Financiën

De precieze kosten zijn afhankelijk van de frequentie waarmee gebruik gemaakt gaat worden van de mogelijkheid tot burgeragendering. Wij stellen voor om de kosten de eerste keer te monitoren en afhankelijk daarvan tot een financiële aanpassing in de begroting te besluiten.

Uitvoering

Na publicatie van de nieuwe verordening is het voor Nijmegenaren direct mogelijk gebruik te maken van burgeragendering. De evaluatie van de nieuwe verordening zal twee jaar na ingebruikname plaatsvinden tenzij hiertoe eerder uitdrukkelijk aanleiding is.

Communicatie

De mogelijkheden van burgeragendering brengen we onder de aandacht via de gemeentelijke website op een overzichtelijke en eenvoudige manier. Na de vaststelling wordt hier ook aandacht aan gegeven via sociale media.

Voorstel

1. Burgeragendering voor Nijmegenaren vanaf 14 jaar mogelijk te maken.
2. Daarvoor de *Verordening op het burgerinitiatief en de burgeragendering gemeente Nijmegen 2019* vast te stellen.
3. De *Verordening op het burgerinitiatief 2019* in te trekken op het moment van inwerkingtreding van de *Verordening op het burgerinitiatief en de burgeragendering gemeente Nijmegen 2019*.
4. De uitvoering van dit voorstel zal twee jaar na ingebruikname van de *Verordening op het burgerinitiatief en de burgeragendering gemeente Nijmegen 2019* worden geëvalueerd.

Bijlagen

- *Verordening op het burgerinitiatief en de burgeragendering gemeente Nijmegen 2019*

Nijmegen, september 2019

D66

Marijke Synhaeve

GroenLinks

Joep Bos-Coenraad

SP

VVD

Stadspartij DNF

PvdA

CDA

Partij voor de Dieren

50PLUS

Gewoon Nijmegen

Voor Nijmegen.NU